

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2023. július 13.*

„Előzetes döntéshozatal – Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése – Jogállamiság – Hatékony jogvédelem az uniós jog által szabályozott területeken – Bírói függetlenség – Az uniós jog elsőbbsége – Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése – A lojális együttműködés kötelezettsége – Bíró mentelmi jogának és tisztségéből a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) Izba Dyscyplinarna (fegyelmi tanács) által elrendelt felfüggesztése – E tanács függetlenségének és pártatlanságának hiánya – Az addig e bírónak kiosztott ügy elbírálására hivatott ítélkező fórum összetételének módosítása – Valamely bíróság legitimitásának megkérdőjelezésére, működésének megnehezítésére, vagy a bírák kinevezése, illetve bírói jogköre jogszerűségének vagy érvényességének értékelésére vonatkozó, a nemzeti bíróságok számára fegyelmi szankciók terhe mellett előírt tilalmak – Az érintett bíróságok és az ítélkező testületek összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező szervek azon kötelezettsége, hogy mellőzzék az érintett bíró mentelmi jogának felfüggesztésére és tisztségéből való felfüggesztésére irányuló intézkedések alkalmazását – Ugyanezen bíróságok és szervek azon kötelezettsége, hogy figyelmen kívül hagyják az említett tilalmakat előíró nemzeti rendelkezéseket”

A C-615/20. és C-671/20. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott két előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyeket a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) a Bírósághoz 2020. november 18-án és 2020. december 9-én érkezett, ugyanezen időpontokban hozott határozataival terjesztett elő az

YP és társai (C-615/20),

M. M. (C-671/20)

ellen folytatott,

a Prokuratura Okręgowa w Warszawie,

a Komisja Nadzoru Finansowego és társai (C-615/20)

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásokban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

* Az eljárás nyelve: lengyel.

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal (előadó), E. Regan és L. S. Rossi tanácselnökök, M. Ilešič, N. Piçarra, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, I. Ziemele, J. Passer, Csehi Z. és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: A. M. Collins,

hivatalvezető: M. Siekierzyńska tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. június 28-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Prokuratura Okręgowa w Warszawie képviselőjében: S. Bańko, M. Dubowski és A. Reczka,
- YP képviselőjében: B. Biedulski адвокат,
- a lengyel kormány képviselőjében: B. Majczyna, K. Straś és S. Żyrek, meghatalmazotti minőségben,
- a belga kormány képviselőjében: M. Jacobs, C. Pochet és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben,
- a dán kormány képviselőjében: J. Farver Kronborg, J. Nymann-Lindgren, V. Pasternak Jørgensen és M. Søndahl Wolff, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében: M. K. Bulterman, M. A. M. de Ree és C. S. Schillemans, meghatalmazotti minőségben,
- a finn kormány képviselőjében: H. Leppo, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében: A. Runeskjöld és H. Shev, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében: K. Herrmann és M. P. J. O. Van Nuffel, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. december 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az EUSZ 2. cikknek és az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének, valamint az uniós jog elsőbbsége elvének, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvének és a jogbiztonság elvének az értelmezésére vonatkoznak.

- 2 E kérelmeket egyrészt a Prokuratura Okręgowa w Warszawie (varsói regionális ügyészség, Lengyelország) által YP-vel és társaival szemben különböző bűncselekmények miatt indított büntetőeljárások keretében, másrészt pedig az ugyanezen regionális ügyészség és M. M. között az ez utóbbi tulajdonában lévő ingatlanon kényszer-jelzálogjog alapítása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az alkotmány

- 3 A Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (a Lengyel Köztársaság alkotmánya; a továbbiakban: alkotmány) 45. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ügyét hatáskörrel és illetékességgel rendelkező, független és pártatlan bíróság tisztességesen és nyilvánosan, túlzott késedelem nélkül tárgyalja.”

- 4 Az alkotmány 179. cikke értelmében a bírákat a Krajowa Rada Sądownictwa (nemzeti igazságszolgáltatási tanács, Lengyelország; a továbbiakban: KRS) indítványára a köztársasági elnök nevezi ki határozatlan időre.

- 5 Az alkotmány 180. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. A bírák elmozdíthatatlanok.

2. A bíró csak bírói határozat alapján és csak a törvényben meghatározott esetekben menthető fel, függeszthető fel tisztségéből, helyezhető át más bírósághoz vagy más funkcióba akarata ellenére.

[...]”

- 6 Az alkotmány 181. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A bíró kizárólag törvényben meghatározott bíróság előzetes hozzájárulásával vonható büntetőjogi felelősségre vagy fosztható meg szabadságától. [...]”

A legfelsőbb bíróságról szóló törvény

- 7 A 2017. december 8-i ustawa o Sądzie Najwyższym (a legfelsőbb bíróságról szóló törvény; Dz. U. 2018, 5. tétel) a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) belül többek között létrehozott egy Izba Dyscyplinarna (fegyelmi tanács) (a továbbiakban: fegyelmi tanács) megnevezésű, az e törvény 3. cikkének 5. pontjában említett új tanácsot.

- 8 A 2019. december 20-i ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény, a legfelsőbb bíróságról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló törvény; Dz. U. 2020, 190. tétel), amely 2020. február 14-én lépett hatályba, módosította a legfelsőbb bíróságról szóló törvényt, többek között akként, hogy egy új 1a) pontot illesztett be az utóbbi törvény 27. cikkének 1. §-ába.

- 9 A legfelsőbb bíróságról szóló, ekként módosított törvény 27. cikkének 1. §-a értelmében:

„A fegyelmi tanács hatáskörébe tartoznak:

1. a fegyelmi ügyek

[...]

- b) a [Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság)] által az alábbi törvények alapján lefolytatott fegyelmi eljárásokkal összefüggésben elbírált ügyek:

[...]

- [a 2001. július 27-i ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (a rendes bíróságok szervezetéről szóló törvény; Dz. U. 2001, 98. sz., 1070. tétel)],

- [...]

[...]

- 1a) a bírakkal és bírósági titkárokkal, ügyészekkel és ügyészégi titkárokkal szembeni büntetőeljárás megindításának vagy e személyek előzetes letartóztatásának engedélyezésére vonatkozó ügyek;

[...]”

A rendes bíróságokról szóló törvény

- 10 A jelen ítélet 8. pontjában hivatkozott 2019. december 20-i törvénnyel módosított, a rendes bíróságok szervezetéről szóló – az ezen ítélet 9. pontjában említett – törvény (a továbbiakban: a rendes bíróságokról szóló törvény) 41b. cikke a következőképpen rendelkezik:

„§ 1 A bíróság tevékenységével kapcsolatos panasz vagy kérelem megvizsgálására a bíróság elnöke rendelkezik hatáskörrel.

[...]

§ 3. A sąd rejonowy (kerületi bíróság) elnökének tevékenységével kapcsolatos panasz kivizsgálására a sąd okręgowy (regionális bíróság) elnöke, a sąd okręgowy (regionális bíróság) elnökének tevékenységével kapcsolatos panasz kivizsgálására a sąd apelacyjny (fellebbviteli bíróság) elnöke, míg a sąd apelacyjny (fellebbviteli bíróság) elnökének tevékenységével kapcsolatos panasz kivizsgálására a [KRS] rendelkezik hatáskörrel.”

- 11 A rendes bíróságokról szóló törvény 42a. cikke kimondja:

„§ 1. A bíróságok vagy a bírósági szervek tevékenységeinek keretében tilos megkérdőjelezni a bíróságok, az állam alkotmányos szervei és a törvényességi ellenőrzési és jogvédelmi szervek legitimitását.

§ 2. A rendes bíróságok vagy más hatalmi szerv nem állapíthatja meg és nem értékelheti a bírák kinevezésének vagy az e kinevezésből eredő bírói feladatok gyakorlására vonatkozó jogkörnek a jogszerűségét.”

12 E törvény 47a. cikkének 1. §-a szerint:

„Az ügyeket meghatározott ügycsoportok szerint véletlenszerűen osztják ki a bírák és az ülnökök között, kivéve ha az ügyeket ügyeleti szolgálatot ellátó bírónak ítélik oda.”

13 Az említett törvény 47b. cikke értelmében:

„§ 1. A bíróság összetétele kizárólag akkor módosítható, ha az adott bíróság nem képes az ügyet az aktuális összetételében megvizsgálni, vagy ha tartós akadály van annak, hogy az ügyet az adott bíróság az aktuális összetételében vizsgálja meg. A 47a. cikkben foglalt rendelkezések megfelelően alkalmazandók.

[...]

§ 3. Az [1. §-ban] említett határozatokat [...] a bíróság elnöke vagy az általa kijelölt bíró hozza meg.”

14 A rendes bíróságokról szóló törvény 80. cikke kimondja:

„§ 1. A bírót a hatáskörrel rendelkező fegyelmi bíróság engedélye nélkül nem lehet őrizetbe venni, vagy vele szemben büntetőeljárást indítani. [...]

[...]

§ 2c. A fegyelmi bíróság a bíró ellen felhozott gyanú kellő megalapozottsága esetén a bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását engedélyező határozatot hoz. A határozatban dönt a bíróval szembeni büntetőeljárás megindításának engedélyezéséről, és indokolja e döntést.

[...]”

15 E törvény 107. cikke 1. §-ának szövege a következő:

„A bíró fegyelmi felelősséggel tartozik a szakmai kötelezettségszegésekért (fegyelmi vétségek), beleértve az alábbiakat:

[...]

2) olyan cselekmények vagy mulasztások, amelyek alkalmasak arra, hogy akadályozzák vagy jelentősen megnehezítsék az igazságügyi hatóság működését;

3) az olyan cselekmények, amelyek megkérdőjelezzik valamely bíró szolgálati viszonyának fennállását, kinevezésének hatályosságát vagy a Lengyel Köztársaság valamely alkotmányos szervének legitimitását;

[...]”

16 Az említett törvény 110. cikkének 2a. §-a értelmében:

„[...] A 80. cikkben [...] említett ügyekben első fokon a Sąd Najwyższy [(legfelsőbb bíróság)] egyesbíróként eljáró fegyelmi tanácsa, másodfokon pedig a Sąd Najwyższy [(legfelsőbb bíróság)] fegyelmi tanácsának három bíróból álló ítélkező testülete határoz.”

- 17 Ugyanezen törvény 129. cikkének 1–3. §-a kimondja:

„§ 1. A fegyelmi bíróság tisztségéből felfüggesztheti a bírót, aki ellen fegyelmi eljárást vagy cselekvőképesség korlátozására, illetve kizárására irányuló eljárást indítottak, és akkor is, ha az érintett bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását engedélyező határozatot hoz.

§ 2. Ha a fegyelmi bíróság a bíró közvérdre üldözendő szándékos bűncselekménye miatt büntetőeljárás megindítását engedélyező határozatot hoz, a bírót hivatalból felfüggeszti tisztségéből.

§ 3. A bírót tisztségéből felfüggesztő fegyelmi bíróság e felfüggesztés időtartamára 25%-tól 50%-ig terjedő mértékben csökkenti e bíró illetményét; [...]”

A büntető törvénykönyv

- 18 A kodeks karny (büntető törvénykönyv) 241. cikkének 1. §-a úgy rendelkezik, hogy „aki a nyomozással kapcsolatos információkat a bírósági eljárásban való nyilvánosságra hozatalt megelőzően engedély nélkül nyilvánosságra hozza, pénzbüntetéssel, elzárással vagy két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

A büntetőeljárásról szóló törvénykönyv

- 19 A kodeks postępowania karnego (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv) 439. cikkének 1. §-a kimondja:

„A fellebbviteli bíróság a fellebbezés korlátaitól és a felhozott jogalapoktól, valamint a kötelezettség-szegésnek a határozat tartalmára gyakorolt hatásától függetlenül, tárgyaláson hatályon kívül helyezi a megtámadott határozatot, ha:

- 1) a határozatot olyan személy hozta, aki a határozathozatalra nem jogosult vagy nem alkalmas, vagy akit a 40. cikk alapján kizártak a határozathozatalból;
- 2) a bíróság összetétele nem volt megfelelő, vagy annak egyik tagja nem volt jelen a tárgyalás teljes időtartama alatt;

[...]”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-615/20. sz. ügy

- 20 A varsói regionális ügyészség 2017. február 7-i vádirata alapján 229 sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények sorozata miatt büntetőeljárás folyik YP és tizenhárom másik vádlott ellen a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) előtt. Ezt az ügyet e bíróság egyesbíróként eljáró bírójának, I. T.-nek osztották ki. Az alapeljárás iratai összesen 197 kötetet tesznek ki, és több mint száz tárgyalást tartottak ezen egyesbíró előtt, amelyeken kihallgatták a

vádlottakat, a sértetteket és a több mint 150 tanút. A C-615/20. sz. ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtásának időpontjában az eljárás az utolsó szakaszához közeledett, csak néhány tanú és szakértő meghallgatása maradt hátra.

- 21 2020. február 14-én a Prokuratura Krajowa Wydział Spraw Wewnętrznych (országos ügyészség belső ügyekkel foglalkozó osztálya, Lengyelország) kérelmet intézett a fegyelmi tanácshoz I. T. bíró büntetőjogi felelősségre vonásának engedélyezése iránt amiatt, hogy előbbi „2017. december 18-án Varsóban, mint állami tisztségviselő [...], nyilvánosan megsértette a tisztségéből eredő kötelezettségeit, és túllépte a hatáskörét [...] azáltal, hogy engedélyezte a média képviselői számára, hogy kép- és hangfelvételt készítsenek a [Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság)] előtt tartott tárgyaláson a [...] ügyben, valamint az ezen ügyben hozott határozat kihirdetése és az indokolás szóbeli ismertetése során, továbbá mivel ennek következtében az erre felhatalmazott személytől jogilag megkövetelt hozzájárulás nélkül jogosulatlan személyek számára hozzáférhetővé tett a varsói regionális ügyészség [...] ügyben folytatott nyomozási eljárásából származó információkat, amelyek birtokába tisztségének ellátása során jutott, következésképpen a közérdekkel ellentétesen járt el, ami a büntető törvénykönyv 266. cikkének (2) bekezdésével, 241. cikkének (1) bekezdésével és 11. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 231. cikkének (1) bekezdése értelmében bűncselekménynek minősül.”
- 22 2020. június 9-én a fegyelmi tanács, első fokon egyesbíróként eljáró fórumként határozva, nem adott helyt e kérelemnek. Az országos ügyészség fellebbezése nyomán ugyanezen tanács másodfokon eljáró, három bíróból álló tanácsa 2020. november 18-i határozatával (a továbbiakban: vitatott határozat) engedélyezte az I. T. bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, e bírót felfüggesztette tisztségéből, és e felfüggesztés időtartamára 25%-kal csökkentette az illetménye összegét.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság, amely a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) azon testülete, amely jelenleg a jelen ítélet 20. pontjában említett büntetőeljárás lefolytatásáért felelős, és amelynek keretében I. T. bíró egyesbíróként eljár, hangsúlyozza, hogy a vitatott határozat akadályozhatja azt, hogy ezen ítélkező testület folytathassa ezt az eljárást.
- 24 E körülmények között a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
 - „1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen [a Charta] 47. cikkét és az abban rögzített, bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot, valamint azt a jogot, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja –, hogy azzal ellentétesek a nemzeti jog jelen kérdés 2. és 3. pontjában részletezett rendelkezései, nevezetesen [a rendes bíróságok szervezetéről szóló módosított törvény 80. cikke, 110. cikkének 2a. §-a és 129. cikke], valamint [a legfelsőbb bíróságról szóló törvény] 27. cikke 1. §-ának 1a. pontja, amely rendelkezések [lehetővé tették a fegyelmi tanács] részére, hogy a bíró mentelmi jogát felfüggeszse, illetve a bírót tisztségének gyakorlásában felfüggeszse, és ezáltal lényegében kizárja a részére kiosztott ügyek elbírálásából, különösen, hogy:
 - a) a [fegyelmi tanács] nem minősül a [Charta] 47. cikke, az [emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény] 6. cikke és [az alkotmány] 45. cikkének (1) bekezdése értelmében vett »bíróságnak« (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982);

- b) a [fegyelmi tanács] tagjai igen szoros kapcsolatban állnak a törvényhozó és végrehajtó hatalommal (2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-791/19 R, EU:C:2020:277);
- c) a Lengyel Köztársaságot arra kötelezték, hogy függessze fel a legfelsőbb bíróságról szóló [...] törvény fegyelmi tanácsra vonatkozó egyes rendelkezéseinek alkalmazását, és tartózkodjon e tanács előtt folyamatban lévő ügyek olyan ítélkező testület elé utalásától, amely nem felel meg a függetlenségi követelményeknek (2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzés, C-791/19 R, EU:C:2020:277)?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen az EUSZ 2. cikket és a jogállamiság abban kimondott értékét, valamint a hatékony bírói jogvédelem EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének első albekezdéséből eredő követelményeit –, hogy »az ítélethozatali feladatokat ellátó személyek fegyelmi rendszerére vonatkozó szabályok« magukban foglalják a nemzeti bíróság bírójának büntetőjogi felelősségre vonására vagy szabadságától való megfosztására (örizetbe vételére) vonatkozó, [az alkotmánynak] [a rendes bíróságokról szóló törvény] 80. és 129. cikkével összefüggésben értelmezett 181. cikkéhez hasonló rendelkezéseit, amely rendelkezések értelmében:
- a) a nemzeti bíróság bírójának főszabály szerint ügyész kérelmére történő büntetőjogi felelősségre vonásához vagy szabadságától való megfosztásához (örizetbe vételéhez) az illetékes fegyelmi bíróság engedélye szükséges;
- b) a fegyelmi bíróság a nemzeti bíróság bírója büntetőjogi felelősségre vonásának vagy szabadságától való megfosztásának (örizetbe vételének) engedélyezése során jogosult (vagy bizonyos esetekben köteles) e bírót tisztségének gyakorlásában felfüggeszteni;
- c) a nemzeti bíróság bírójának a tisztsége gyakorlásában való felfüggesztésekor a fegyelmi bíróság egyben köteles a felfüggesztés időtartamára a bíró illetményét az e rendelkezésekben meghatározott keretek között csökkenteni?
- 3) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen a 2. kérdésben hivatkozott rendelkezéseket –, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, mint amilyen [a rendes bíróságokról szóló törvény] 110. cikkének 2. §-a és [a legfelsőbb bíróságról szóló törvény] 27. cikke 1. §-ának 1a) pontja, amely rendelkezések értelmében a nemzeti bíróság bírójának büntetőjogi felelősségre vonásával vagy szabadságától való megfosztásával (örizetbe vételével) kapcsolatos ügyek mind első-, mind másodfokon a fegyelmi tanácshoz hasonló szervek kizárólagos hatáskörébe tartoznak, figyelembe véve (külön-külön és együttesen), hogy
- a) a fegyelmi tanács létrehozása egybeesett [a KRS-hez] hasonló szerv tagjainak kinevezésére vonatkozó szabályok módosításával, és a fegyelmi tanács valamennyi bíróját e szerv javaslatára nevezték ki;
- b) a nemzeti jogalkotó kizárta annak lehetőségét, hogy a fegyelmi tanács tagjaként valamely, a Sąd Najwyższyhoz (legfelsőbb bíróság) hasonló, végső fokon eljáró bíróság keretében (amelynek szervezetében működik e tanács) már hivatalban lévő bírót jelöljenek ki, így kizárólag a megváltozott összetételű [KRS] javaslatára kinevezett új bírókat lehetett a fegyelmi tanácsban való részvételre kinevezni;
- c) a fegyelmi tanács a Sąd Najwyższyn (legfelsőbb bíróság) belül különösen nagymértékű autonómiával rendelkezik;
- d) a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) a 2019. november 19-i A.K és társai ítélet [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] (C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982) végrehajtása körében hozott ítéletekben megállapította, hogy a megváltozott összetételű [KRS] a jogalkotó és végrehajtó hatalomtól nem független szerv

és a fegyelmi tanács nem minősül [a Charta] 47. cikkének, az [emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény] 6. cikkének és [az alkotmány] 45. cikkének (1) bekezdése értelmében vett »bírósnak«;

- e) a nemzeti bíróság bírása büntetőjogi felelősségre vonásának vagy szabadságától való megfosztásának (őrizetbe vételének) engedélyezésére irányuló kérelmet főszabály szerint az az ügyész nyújtja be, akinek a felettes szerve a végrehajtó hatalom szerve, mint amilyen az igazságügyi miniszter, amely az ügyészek részére az eljárási cselekmények tartalmára vonatkozóan kötelező utasításokat adhat, a fegyelmi tanács és a megváltozott összetételű [KRS] tagjai pedig – amint azt a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) a 2d. pontban említett határozatokban megállapította – igen szoros kapcsolatban állnak a jogalkotói és végrehajtó hatalommal, ami miatt a fegyelmi tanács az eljárásban részt vevő felek viszonylatában nem tekinthető harmadik személynek;
- f) a Lengyel Köztársaságot a 2020. április 8-i Bizottság kontra Lengyelország végzés (C-791/19 R, EU:C:2020:277) értelmében arra kötelezték, hogy függessze fel a legfelsőbb bíróságról szóló törvény fegyelmi tanácsra vonatkozó egyes rendelkezéseinek alkalmazását, és tartózkodjon e tanács előtt folyamatban lévő ügyek olyan ítélkező testület elé utalásától, amely nem felel meg a függetlenségi követelményeknek?

- 4) A nemzeti bíróság bírása büntetőjogi felelősségre vonásának engedélyezése, valamint e bíró tisztségének gyakorlásában való felfüggesztése és egyúttal illetményének a felfüggesztés időtartamára való csökkentése esetében úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen a 2. kérdésben hivatkozott rendelkezéseket és az elsőbbség, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés és jogbiztonság elvét –, hogy azzal ellentétes az ilyen engedély kötelező erejének elismerése, különösen a bíró tisztségének gyakorlásában való felfüggesztése tekintetében, ha ezt a fegyelmi tanácshoz hasonló szerv adta ki, ezáltal:

- a) valamennyi állami hatóság (így a kérdést előterjesztő bíróság, amelynek keretében az ezen engedéllyel érintett bíró ítélkezik, valamint a nemzeti bíróság összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező szervek) köteles figyelmen kívül hagyni ezt az engedélyt, és köteles lehetővé tenni a nemzeti bíróság azon bírója számára, akivel szemben ezen engedélyt kiadták, hogy e bíróság ítélkező testületének tagja legyen,
- b) az a bíróság, amelynek keretében az ezen engedéllyel érintett bíró ítélkezik, a törvény alapján korábban létrehozott, illetve független és pártatlan bíróságnak minősül-e, és ezáltal »bírósként« eljárhat-e az uniós jog alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos kérdésekben?”

- 25 Írásbeli észrevételeiben YP, a varsói regionális ügyészség és az Európai Bizottság előadta, hogy az e regionális ügyészség által a C-615/20. sz. ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozattal szemben benyújtott fellebbezést a Sąd Apelacyjny w Warszawie (varsói fellebbviteli bíróság, Lengyelország) 2021. február 24-i végzésével elutasította, mivel ez utóbbi bíróság úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat esetleg nem minősül bírósági határozatnak, mivel azt a fegyelmi tanács fogadta el, amely nem minősül független bíróságnak.

A C-671/20. sz. ügy

- 26 A varsói regionális ügyészség különböző bűncselekményekkel, többek között azzal vádolta M. M.-et, hogy elmulasztotta benyújtani egy társaság mérlegét, akadályozta a hitelezők kielégítését, elmulasztotta benyújtani ugyanezen társaság pénzügyi kimutatásait, és banki csalást követett el.

- 27 Ebben az összefüggésben az ügyész a 2020. június 9-i határozatával az M. M. és felesége tulajdonában lévő ingatlanon kényszer-jelzálogjog alapítását rendelte el annak érdekében, hogy biztosítsa azon esetleges bírság és esetleges eljárási költségek megfizetését, amelyekre M. M.-et kötelezhetik. Utóbbi keresetet nyújtott be e határozattal szemben a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) előtt, amely bíróságon az e keresettel kapcsolatos ügyet I. T. bírónak osztották ki.
- 28 A vitatott határozat elfogadását követően, amelyben többek között felfüggesztették I. T. bírót a tisztségéből, a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) elnöke a rendes bíróságokról szóló törvény 47b. cikkének 1. és 3. §-a alapján 2020. november 24-én végzést hozott, amelyben utasította annak a kollégiumnak az elnökét, amelynek tagja volt I. T. bíró, hogy módosítsa az ítélkező testület összetételét az e bírónak kiosztott ügyekben, kivéve azt az ügyet, amelyben az említett I. T. bíró a C-615/20. sz. ügy tárgyát képező előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordult a Bírósághoz. Következésképpen e kollégium elnöke informatikai eszköz igénybevételeivel és a rendes bíróságokról szóló törvény 47a. cikke és 47b. cikke 3. §-a rendelkezéseinek megfelelően végzést hozott az eredetileg I. T. bírónak kiosztott ügyek – köztük a jelen ítélet 27. pontjában említett ügy – újrakiosztásáról.
- 29 A kérdést előterjesztő bíróság, vagyis a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) egy másik, egyesbíróként eljáró bírása szerint, amelynek ezen ügyet újra kiosztották, ez az eseménysorozat arról tanúskodik, hogy e bíróság elnöke elismerte a vitatott határozat kötelező erejét, amikor úgy ítélte meg, hogy I. T. bíró tisztségéből való felfüggesztése akadályát képezi annak, hogy az említett ügyet e bíró vizsgálja, illetve hogy az ilyen vizsgálatnak tartós akadálya van a rendes bíróságokról szóló törvény 47b. cikkének 1. §-a értelmében.
- 30 E körülmények között a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen az EUSZ 2. cikket és a jogállamiság abban kimondott értékét, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az elsőbbség, a lojális együttműködés és jogbiztonság elvét –, hogy azzal ellentétes, hogy az olyan tagállami szabályozást, mint [a rendes bíróságokról szóló törvény] 41b. cikkének 1. és 3. §-át oly módon alkalmazzák, hogy a bíróság elnöke önállóan és bírósági felülvizsgálat nélkül határozhat a bíróság ítélkező testülete összetételének megváltoztatásáról az eredetileg kijelölt ítélkező testület bírása [a Sąd Okręgowy (regionális bíróság) bírása) büntetőjogi felelősségre vonásának [a fegyelmi tanácshoz] hasonló szerv általi engedélyezése alapján, amely különösképpen e bíró tisztsége gyakorlásában történő felfüggesztésére vonatkozik, és amelyhez különösen az arra vonatkozó tilalom kapcsolódik, hogy e bíró a bíróság valamely ítélkező testületének tagja legyen azokban az ügyekben, amelyekre kijelölték – köztük azokban az ügyekben, amelyekre az említett engedély kiadása előtt jelölték ki?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen az első kérdésben hivatkozott rendelkezéseket –, hogy azzal ellentétes:
- a) az olyan tagállami szabályozás, mint [a rendes bíróságokról szóló törvény] 42a. cikkének 1. és 2. § -a és 107. cikke 1. § -ának 3. pontja, amelyek megtiltják a nemzeti bíróság számára, hogy annak ellenőrzése során, hogy e bíróság megfelel-e a törvény alapján történő előzetes létrehozás követelményeinek, vizsgálja a fegyelmi tanács első kérdésben

említett engedélyének kötelező erejét és azon jogi körülményeit, amelyek közvetlenül kiváltják a bíróság ítélkező testülete összetételének megváltozását, és egyúttal előírják, hogy e vizsgálat megkísérlése megalapozza a bíró fegyelmi felelősségét?

- b) a Trybunał Konstytucyjnyhoz [(alkotmánybíróság, Lengyelország)] hasonló nemzeti szerv azon ítélkezési gyakorlata, amely szerint a [köztársasági elnökhöz] és a [KRS-hez]) hasonló nemzeti szerveknek a fegyelmi tanácshoz hasonló szervek tagjainak kinevezésével kapcsolatos aktusai – a jogsértés súlyától és mértékétől függetlenül – nem tartoznak bírósági felülvizsgálat hatálya alá, a bírói állásra való kinevezés aktusa pedig végleges és megváltoztathatatlan?
- 3) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot – különösen az első kérdésben hivatkozott rendelkezéseket –, hogy azzal ellentétes az első kérdésben említett engedély kötelező erejének elismerése, különösen a bíró tisztségének gyakorlásában való felfüggesztése tekintetében, amiatt, hogy azt a fegyelmi tanácshoz hasonló szerv adta ki, ezáltal:
- a) valamennyi állami hatóság (így a kérdést előterjesztő bíróság, valamint a nemzeti bíróság ítélkező testülete összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező szervek, különösen a bíróság elnöke) köteles figyelmen kívül hagyni ezt az engedélyt, és köteles lehetővé tenni a nemzeti bíróság azon bírója számára, akivel szemben ezen engedélyt kiadták, hogy e bíróság ítélkező testületének tagja legyen,
 - b) az a bíróság, amelynek ítélkező testületében kizárólag amiatt nem vesz részt a döntéshozatalra eredetileg kijelölt bíró, hogy ezen engedély kiterjed rá, nem minősül a törvény alapján korábban létrehozott bíróságnak, és ezáltal nem járhat el »bírósként« az uniós jog alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos kérdésekben?
- 4) A fenti kérdésekre adott válaszok tekintetében jelentőséggel bír-e, hogy a fegyelmi tanács és a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság) a függetlenség hiánya és a tagjaik kinevezésére vonatkozó szabályok megállapított megsértése miatt nem biztosítja a hatékony bírói jogvédelmet?”

A Bíróság előtti eljárás

- 31 A Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) két külön ítélkező fóruma, amelyek a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket benyújtották (a továbbiakban: a kérdést előterjesztő bíróságok), azt kérték, hogy e kérelmeket a Bíróság az eljárási szabályzatának 105. cikke alapján gyorsított eljárásban bírálja el. E kérelmek alátámasztása érdekében a kérdést előterjesztő bíróságok lényegében arra hivatkoztak, hogy az ilyen eljárás alkalmazása a jelen ügyben indokolt, mivel a feltett kérdésekre adott válaszok nemcsak a bíróságok összetételére, hanem az I. T. bírón kívüli azon bírák helyzetére is hatással lehetnek, akikkel szemben a fegyelmi tanács a vitatott határozathoz hasonló intézkedéseket hozott vagy szándékozik hozni.
- 32 Az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kérelmére vagy kivételesen hivatalból a Bíróság elnöke az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően dönthet úgy, hogy az előzetes döntéshozatal tekintetében gyorsított eljárást alkalmaz, ha az ügy jellege megköveteli, hogy elbírálására a lehető legrövidebb időn belül kerüljön sor.
- 33 Emlékeztetni kell arra, hogy ez a gyorsított eljárás olyan eljárási eszközt képez, amelynek célja a rendkívül sürgős helyzetekre való reagálás. Ezenfelül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik az is, hogy a gyorsított eljárás alkalmazásától el lehet tekinteni, ha az ügy által felvetett jogi

problémák érzékeny és összetett jellege miatt az ilyen eljárás nehezen alkalmazható, különösen ha a Bíróság előtti eljárás írásbeli szakaszának lerövidítése nem tűnik helyénvalónak (2021. október 6-i W. Ž. [A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés] ítélet, C-487/19, EU:C:2021:798, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 34 A jelen ügyben a Bíróság elnöke 2020. december 9-i és 2021. január 21-i határozatával az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy nem lehet helyt adni a jelen ítélet 31. pontjában említett kérelmeknek.
- 35 Ugyanis, noha a feltett kérdések kétségtelenül az uniós jog alapvető rendelkezéseire vonatkoznak, mégis olyan összetettek és érzékeny jellegűek, továbbá olyan nemzeti eljárásjogi összefüggésbe illeszkednek, amely maga is viszonylag összetett, így aligha alkalmasak a rendes eljárási szabályoktól eltérő eljárás lefolytatására. Egyébiránt az is figyelembe lett véve, hogy a Bíróság előtt folyamatban lévő és a jelen ügyekben előterjesztettekhez hasonló kérdéseket felvető más ügyek már az eljárás előrehaladott szakaszaiban voltak.
- 36 Ugyanakkor az említett 2020. december 9-i és 2021. január 21-i határozatokban a Bíróság elnöke úgy határozott, hogy a jelen ügyeket az eljárási szabályzat 53. cikke (3) bekezdésének megfelelően soron kívül bírálja el. Továbbá ugyanezen 2021. január 21-i határozattal az írásbeli és szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesítették a C-615/20. és C-671/20. sz. ügyet.
- 37 Az ezen ügyekben folytatott eljárás írásbeli szakaszának végén a Bíróság elnöke 2021. október 28-i határozatával felfüggesztette ezeket az ügyeket a C-204/21. sz. Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ügyben folytatott eljárás írásbeli szakaszának befejezéséig, tekintettel az e három ügyben felmerült kérdések közötti szoros kapcsolatra. Az említett írásbeli szakasz befejezése következtében a jelen egyesített ügyekben az eljárás 2022. február 23-án folytatódott.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatóságáról

- 38 A lengyel kormány és a varsói regionális ügyészség azt állítja, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek több okból is elfogadhatatlanok.
- 39 Először is arra hivatkoznak, hogy mivel az alapeljárásokat kizárólag a nemzeti büntetőjog szabályozza, amely a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik, ezen eljárások tisztán belső jellegűek, és semmilyen módon nem kapcsolódnak azon uniós jogi rendelkezésekhez, amelyekre a Bíróság elé terjesztett kérdések hivatkoznak. Ami különösen az olyan jogi aktust illeti, mint amilyen a vitatott határozat, az EUSZ 5. cikkből, valamint az EUMSZ 3. és EUMSZ 4. cikkből az következik, hogy kizárólag a tagállamok döntési jogkörébe tartozik, hogy mentelmi jogot biztosítanak-e a bírák számára, és amennyiben igen, hogy meghatározzák az e mentelmi jog esetleges felfüggesztésének terjedelmét és az arra irányuló eljárást, valamint az e mentelmijog-felfüggesztéshez fűződő következményeket.
- 40 E tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy noha a tagállamok igazságszolgáltatásának megszervezése, különösen a nemzeti bíróságok intézménye, összetétele, hatásköre és működése, valamint a bírák kinevezésére, a bírák jogállására és feladataik ellátására vonatkozó szabályok – mint például a rájuk alkalmazandó fegyelmi rendszer, vagy azok a feltételek, amelyek mellett a mentelmi jogukat felfüggeszthetik, illetve a tisztségükből felfüggesztésre kerülhetnek – e

tagállamok hatáskörébe tartoznak, e hatáskör gyakorlása során azonban e tagállamok kötelesek betartani az uniós jogból, és különösen az EUSZ 2. és EUSZ 19. cikkéből eredő kötelezettségeiket (lásd ebben az értelemben: 2021. július 15-i Bizottság kontra Lengyelország [Bírákra vonatkozó fegyelmi felelősségi rendszer] ítélet, C-791/19, EU:C:2021:596, 56., 60–62. és 95. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 41 Másrészt meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 39. pontjában említett érvek lényegében azon uniós jogi rendelkezések hatályára – és ezáltal értelmezésére – vonatkoznak, amelyeket az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések érintenek, valamint azon joghatásokra, amelyek e rendelkezésekből eredhetnek, különös tekintettel az említett jog elsőbbségére. Az előterjesztett kérdések érdemére vonatkozó ezen érvek tehát a lényegüknél fogva nem vezethetnek e kérdések elfogadhatatlanságának megállapításához (lásd ebben az értelemben: 2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Másodszor, a lengyel kormány és a varsói regionális ügyészség azon a véleményen van, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatatlanok, mivel a Bíróságnak a feltett kérdésekre adott válaszai nem szükségesek az alapeljárások lefolytatásához, és különösen nem vezethetnek olyan határozatok meghozatalához, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróságok ezen eljárások keretében elfogadhatnának.
- 43 A lengyel kormány szerint ugyanis egyik bíróság sem kérdőjelezheti meg a vitatott határozatot. Ezenkívül, még ha a Bíróság felhatalmazást is adna e bíróságok közül valamelyik számára, hogy e határozatot figyelmen kívül hagyja, a nemzeti jogban nem állna rendelkezésükre olyan eljárási alap, amely konkrétan lehetővé tenné számukra, hogy az alapügyeket újból az azokban eredetileg eljáró bíró számára osszák ki.
- 44 Ugyanezen kormány úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések valójában csak az I. T. bíróval szemben folyamatban lévő büntetőeljárás keretében relevánsak. Az uniós jogi rendelkezések értelmezésével kapcsolatos esetleges olyan kétségeket ugyanis, mint amelyekre a kérdést előterjesztő bíróságok hivatkoztak, e büntetőeljárás keretében kell megvizsgálni, amelyben az érintett bíró eljárási fél minőségben vesz részt, nem pedig azon alapeljárások összefüggésében, amelyekkel e bírót véletlenszerűen megbízták azt megelőzően, hogy a tisztségéből a vitatott határozattal felfüggesztették. A Bíróság előtti tárgyaláson a lengyel kormány arra hivatkozott, hogy ezt az elemzést időközben megerősítették a 2022. március 22-i Prokurator Generalny és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsa – Kinevezés) ítélet (C-508/19, EU:C:2022:201) 60. és 71. pontjából következő iránymutatások.
- 45 A varsói regionális ügyészség a maga részéről a C-615/20. sz. ügyben folytatott alapeljárást illetően azt állítja, hogy az ezen eljárás felfüggesztéséről szóló, az említett ügyben kérdést előterjesztő bíróság által hozott határozat megakadályozza, hogy az említett eljárást e bíróság a jelen összetételében ítélethozatallal lezárja, és hogy új ítélkező testület kijelölése esetén e felfüggesztés oka megszűnik, mivel a vitatott határozat kizárólag I. T. bírót érinti. Ami a C-671/20. sz. ügy alapeljárását illeti, I. T. bíró tisztségéből való felfüggesztése tartós akadályát képezi az eljárás folytatásának, ami jogszerűen indokolta az ezen eljáráshoz kapcsolódó ügy újrakiosztását annak érdekében, hogy biztosítsák az említett eljárás hatékonyságát az érintett jogalanyok jogainak tiszteletben tartása mellett.

- 46 E tekintetben azonban meg kell állapítani, hogy a jelen esetben mindkét előterjesztő bíróság az eléjük terjesztett alapeljárásokkal összefüggésben olyan eljárási természetű kérdésekkel szembesül, amelyeket *in limine litis* kell eldönteni, és amelyek megoldása az uniós jog azon rendelkezéseinek és elveinek értelmezésétől függ, amelyekre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések hivatkoznak. A C-615/20. sz. ügyben ugyanis e kérdések lényegében annak meghatározására irányulnak, hogy az uniós jog e rendelkezéseire és elveire tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságot alkotó egyesbíró továbbra is megalapozottan folytatja-e az alapügy vizsgálatát azon vitatott határozat ellenére, amely az említett bírót a tisztségéből felfüggesztette. Ami a C-671/20. sz. ügyben az előterjesztő bíróság által feltett kérdéseket illeti, azok lényegében annak meghatározására irányulnak, hogy az uniós jog ugyanezen rendelkezéseire és elveire tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság ebben az ügyben – anélkül, hogy fennállna az e bíróságon eljáró egyesbíró fegyelmi felelőssége megállapításának kockázata – tekintheti-e úgy e határozatot, hogy annak nincs kötelező ereje, ami azzal a következménnyel járna, hogy nem jogosult az említett határozat meghozatalát követően részére kiosztott alapügy elbírálására, és hogy ezt az ügyet ennél fogva újból az ügyben eredetileg eljáró bírónak kell-e kiosztani.
- 47 Márpedig, amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések, amelyek ily módon arra irányulnak, hogy lehetővé tegyék a kérdést előterjesztő bíróság számára, hogy *in limine litis* olyan eljárási nehézségekről döntsön, mint amelyek az előtte folyamatban lévő ügy elbírálására vonatkozó saját hatásköréhez, vagy akár az olyan bírósági határozat tekintetében elismerendő joghatásokhoz kapcsolódnak, amely potenciálisan akadályát képezi annak, hogy az ilyen ügy vizsgálatát az említett bíróság folytassa, az EUMSZ 267. cikk alapján elfogadhatók (lásd ebben az értelemben: 2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 100., 112. és 113. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2021. október 6-i W.Ž. [A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés] ítélet, C-487/19, EU:C:2021:798, 93. és 94. pont; 2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 47–49. pont).
- 48 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2022. március 22-i Prokurator Generalny és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsa – Kinevezés) ítélet (C-508/19, EU:C:2022:201) alapjául szolgáló ügytől eltérően, amely ítéletre a lengyel kormány hivatkozott, a jelen egyesített ügyekben folyamatban lévő alapeljárások teljesen eltérnek a kérdést előterjesztő bíró ellen a C-615/20. sz. ügyben indított büntetőeljárástól, és egyáltalán nem minősülnek az ezen ítélet 71. pontja értelmében vett járulékos elemnek. Következésképpen az említett ítéletből eredő iránymutatások nem ültethetők át a jelen ügyek alapeljárásaira.
- 49 A fentiek összességéből az következik, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatók.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A C-615/20. sz. ügyben előterjesztett első, második és harmadik kérdésről

- 50 Első, második és harmadik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, az előterjesztő bíróság a C-615/20. sz. ügyben lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 2. cikket, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését és a Charta 47. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek arra vonatkozó

hatáskört ruháznak egy olyan szervre, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, hogy engedélyezze a rendes bíróságok bíráival szembeni büntetőeljárás megindítását, és ilyen engedély kiadása esetén az érintett bírákat a tisztségükből felfüggeszse, valamint illetményüket az említett felfüggesztés időtartama alatt csökkentse.

- 51 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmek benyújtása óta a Bíróság, amelyhez a Bizottság kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet nyújtott be a Lengyel Köztársasággal szemben, a 2023. június 5-i Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ítélet (C-204/21, a továbbiakban: Bizottság kontra Lengyelország [A bírák függetlensége és magánélete] ítélet, EU:C:2023:442) 91–203. pontjában kifejtett okokból, és amint az ezen ítélet rendelkező részének 1. pontjából kitűnik, az említett tagállam – mivel a bírák és a bírósági titkárok jogállását és feladataik ellátását közvetlenül érintő ügyekben, így például a bírakkal és a bírósági titkárokkal szembeni büntetőeljárás megindításának engedélyezése iránti kérelmek tárgyában, döntéshozatali hatáskört biztosított a fegyelmi tanács számára, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdéséből eredő kötelezettségeit.
- 52 A Bíróság különösen az említett ítélet 101. pontjában hangsúlyozta, hogy a bírák számára már az a pusztán kilátás is, hogy azzal a kockázattal kell szembenézniük, hogy a büntetőeljárás megindítására vonatkozó engedélyt egy olyan szervtől lehet kérelmezni és megszerezni, amelynek függetlensége nem biztosított, alkalmas arra, hogy befolyásolja saját függetlenségüket, és ugyanez vonatkozik arra a kockázatra is, hogy egy ilyen szerv dönt a bírák tisztségükből való esetleges felfüggesztéséről és díjazásuk csökkentéséről.
- 53 Ugyanezen ítélet 102. pontjában a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 2021. július 15-i Bizottság kontra Lengyelország (Bírákra vonatkozó fegyelmi felelősségi rendszer) ítélet (C-791/19, EU:C:2021:596) 112. pontjában már kimondta, hogy az ez utóbbi ítélet 89–110. pontjában ismertetett okok miatt nem volt biztosított a fegyelmi tanács függetlensége és pártatlansága.
- 54 Márpedig a jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a vitatott határozatot, amely lehetővé tette a C-615/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróságot, vagyis egy olyan rendes bíróságot alkotó egyesbíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, amelynek az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése alapján az uniós jog alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos kérdésekről kell határozni, és amely az említett bírót az illetményének csökkentése mellett felfüggesztette tisztségéből, azon nemzeti rendelkezések alapján fogadták el, amelyeket a Bíróság a Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ítéletben az uniós jog e rendelkezésével ellentétesnek ítélt, mivel azok az e határozathoz hasonló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskört olyan szervre ruházzák, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított.
- 55 A Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ítélet 91–103. pontjában foglalt, a kötelezettségszegés ezen ítélet rendelkező részének 1. pontjában tett megállapítását alátámasztó iránymutatások tehát elegendők a C-615/20. sz. ügyben előterjesztett első, második és harmadik kérdés megválaszolásához, anélkül hogy ebben az ügyben ezenkívül értelmezni kellene az EUSZ 2. cikket és a Charta 47. cikkét, és meg kellene vizsgálni ezen első és harmadik kérdésében említett egyéb értékelési elemeket.
- 56 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra is, hogy az EUMSZ 260. cikk (1) bekezdése értelmében, ha a Bíróság megállapítja, hogy egy tagállam nem teljesítette a Szerződésekből eredő valamely kötelezettségét, az adott államnak meg kell tennie a Bíróság ítéletében foglaltak

teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, amely ítélet ítélt dolognak minősül azon ténybeli és jogi kérdések vonatkozásában, amelyeket a szóban forgó bírósági határozat ténylegesen vagy szükségszerűen eldöntött (2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 57 Így, jóllehet az érintett tagállamnak a jogalkotási hatáskör gyakorlásában részt vevő szervei kötelesek a kötelezettségszegést megállapító ítélet tárgyát képező nemzeti rendelkezéseket akként módosítani, hogy azok megfeleljenek az uniós jogból eredő követelményeknek, e tagállam bíróságai maguk is kötelesek a hatásköreik gyakorlása keretében gondoskodni az ezen ítélet tiszteletben tartásáról, ami magában foglalja különösen azt, hogy e bíróságok az említett ítélethez kapcsolódó jogerő értelmében kötelesek figyelembe venni, amennyiben szükséges, az ezen ítéletben rögzített jogi szempontokat az uniós jog azon rendelkezései érvényesülési körének meghatározása érdekében, amelyeket alkalmazniuk kell (2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 A fentiekből következik, hogy a C-615/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróságnak a jelen esetben le kell vonnia a Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ítéletben foglalt, a jelen ítélet 51. és 55. pontjában említett iránymutatásokból eredő valamennyi következtetést.
- 59 A fentiek összességére tekintettel a C-615/20. sz. ügyben előterjesztett első, második és harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek arra vonatkozó hatáskört ruháznak egy olyan szervre, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, hogy engedélyezze a rendes bíróságok bíráival szembeni büntetőeljárás megindítását, és ilyen engedély kiadása esetén az érintett bírákat a tisztségükből felfüggeszse, valamint illetményüket az említett felfüggesztés időtartama alatt csökkentse.

A C-615/20. sz. ügyben előterjesztett negyedik kérdésről

- 60 Negyedik kérdésével a C-615/20. sz. ügyben az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az uniós jog elsőbbségének elvét, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvét és a jogbiztonság elvét úgy kell-e értelmezni:
- egyrészt, hogy a nemzeti bíróság azon ítélkező testülete, amely valamely ügyben eljár, és olyan egyesbíróból áll, akivel szemben egy olyan szerv, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, olyan határozatot hozott, amely büntetőeljárás megindítását engedélyezi, és elrendeli e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, jogosult mellőzni az ilyen határozat alkalmazását, amely akadályát képezi annak, hogy hatáskörét gyakorolja ebben az ügyben, és
 - másrészt, hogy az e nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szerveknek szintén mellőzniük kell e határozat alkalmazását, amely akadályát képezi annak, hogy az említett ítélkező testület gyakorolja e hatáskörét.
- 61 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog elsőbbségének elve szentesíti az uniós jog elsődlegességét a tagállamok jogával szemben. Ez az elv tehát arra kötelezi a tagállamok valamennyi szervét, hogy biztosítsák a különböző uniós jogi normák teljes érvényesülését, mivel a

tagállamok joga nem befolyásolhatja e különböző normáknak az említett államok területére nézve elismert hatását (2021. október 6-i W. Ž. [A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés] ítélet, C-487/19, EU:C:2021:798, 156. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 62 Az említett elv így többek között arra kötelez minden nemzeti bíróságot, amelynek feladata, hogy a hatásköre keretei között uniós jogi rendelkezéseket alkalmazzon, hogy az előtte folyamatban lévő jogvitában biztosítsa e jog követelményeinek teljes érvényesülését, saját hatáskörénél fogva mellőzve minden olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat alkalmazását, amely ellentétes az uniós jog valamely közvetlen hatályú rendelkezésével, anélkül hogy kérnie kellene, vagy meg kellene várnia e nemzeti szabályozás vagy gyakorlat jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő megsemmisítését (lásd ebben az értelemben: 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E kötelezettség tiszteletben tartása különösen a tagállamok Szerződések előtti egyenlősége tiszteletben tartásának biztosításához szükséges, és az az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvének kifejeződése (lásd ebben az értelemben: 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 63 Márpedig a Bíróság kimondta, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése, amely egyértelmű és pontos eredménykötelezettséget ír elő a tagállamok számára, és amely nem függ semmilyen feltételtől, különösen az uniós jog értelmezésére és alkalmazására köteles bíróságok függetlensége és pártatlansága, valamint azon követelmény tekintetében, hogy azok törvény által előzetesen létrehozott bíróságok legyenek, közvetlen hatállyal bír, ami azt jelenti, hogy a Bíróság által értelmezett uniós jog e rendelkezéseivel ellentétes nemzeti rendelkezéseket, ítélkezési gyakorlatot vagy egyéb gyakorlatot nem lehet alkalmazni (Bizottság kontra Lengyelország [A bírák függetlensége és magánélete] ítélet, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 Az állandó ítélkezési gyakorlatból az is kitűnik, hogy még a Bíróság által megállapított kötelezettségszegést megszüntető nemzeti jogszabályi intézkedések hiányában is kötelesek a nemzeti bíróságok megtenni minden intézkedést annak érdekében, hogy elősegítsék az uniós jog teljes érvényesülését, összhangban az e kötelezettségszegést megállapító ítéletben foglalt iránymutatásokkal. Ezen túlmenően az említett bíróságok az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése szerinti lojális együttműködés elve értelmében kötelesek az uniós jog megsértéséből eredő jogellenes következményeket megszüntetni (lásd ebben az értelemben: 2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 38. és 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 65 A jelen ítélet 61–64. pontjában felidézett kötelezettségek teljesítése céljából a nemzeti bíróságnak mellőznie kell az olyan aktus alkalmazását, mint amilyen a vitatott határozat, amely az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését megsértve elrendelte valamely bíró tisztségéből való felfüggesztését, ha ez a szóban forgó eljárási helyzetre tekintettel elengedhetetlen az uniós jog elsőbbségének biztosítása érdekében (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i W. Ž. [A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés] ítélet, C-487/19, EU:C:2021:798, 159. és 161. pont).
- 66 Mivel a tényállás végső értékelése, valamint a nemzeti jog alkalmazása és értelmezése az EUSZ 267. cikk szerinti eljárás keretében kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e bíróságnak kell végleges jelleggel megállapítania a C-615/20. sz. ügy alapeljárásában az előző pontban felidézett elvből eredő konkrét következményeket. Az állandó ítélkezési gyakorlat

szerint azonban a Bíróság az iratokban fellelhető tények alapján megadhatja e bíróságnak az uniós jog értelmezésének azokat az elemeit, amelyek e célból számára hasznosak lehetnek (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírójának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 67 E tekintetben a Bíróság előtti tárgyaláson a lengyel kormány a 2022. június 9-i ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustawa (a legfelsőbb bíróságról szóló törvény és egyes más törvények módosításáról szóló törvény; Dz. U. 2022, 1259. tétel) elfogadására hivatkozott, amely törvény 2022. július 15-én lépett hatályba. Az e kormány által adott magyarázatok szerint ez az új törvény többek között megszüntette a fegyelmi tanácsot, és olyan átmeneti szabályozást vezetett be, amelynek értelmében bármely bírónak, akivel szemben e tanács büntetőeljárás megindítását engedélyező határozatot hoz, immár lehetősége van arra, hogy az ügy újbóli vizsgálatát kérje az ugyanezen törvény által a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) keretében létrehozott új tanácstól, és ez utóbbi tanácsnak ebben az esetben legfeljebb tizenkét hónapon belül határoznia kell az ilyen kérelemről.
- 68 Az említett kormány szerint ezen új jogorvoslati lehetőség fennállása ily módon lehetővé teszi a C-615/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság számára, hogy elérje a vitatott határozat esetleges felülvizsgálatát, így e határozat alkalmazásának mellőzése a jelen ügyben már nem szükséges. Maga a Bíróság ugyanis a 2021. október 6-i W. Ż. (A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés) ítéletének (C-487/19, EU:C:2021:798) 161. pontjában hangsúlyozta, hogy az ilyen típusú jogorvoslat csak akkor indokolt, ha az ilyen következmény a szóban forgó eljárási helyzetre tekintettel elengedhetetlen az uniós jog elsőbbségének biztosítása érdekében.
- 69 Mindazonáltal a lengyel kormány által ily módon szolgáltatott magyarázatokból nem tűnik ki, hogy a vitatott határozat hatályát veszítette volna a jelen ítélet 67. pontjában említett 2022. június 9-i törvény hatálybalépése folytán, és ennél fogva az sem tűnik ki, hogy a C-615/20. sz. ügyben az alapeljárás kérdést előterjesztő bíróság által a jelenlegi összetételében történő folytatásának akadálya megszűnt volna. Ami azt a körülményt illeti, hogy az érintett bírónak immár lehetősége van arra, hogy a vitatott határozat felülvizsgálatát kérje egy újonnan létrehozott szerv előtt, amely arra hivatott, hogy legfeljebb egyéves határidőn belül hozzon határozatot, e körülmény – az e tekintetben a kérdést előterjesztő bíróságra háruló végső vizsgálatok fenntartása mellett – egyáltalán nem tűnik alkalmasnak annak garantálására, hogy az említett akadályt a nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szervek esetleges kezdeményezésére haladéktalanul fel lehessen számolni olyan feltételek mellett, amelyek alkalmasak az uniós jog elsőbbsége elve tiszteletben tartásának biztosítására.
- 70 Végül, amennyiben a vitatott határozathoz hasonló aktust olyan szerv fogadta el, amely nem minősül az uniós jog értelmében vett független és pártatlan bíróságnak, a jogbiztonság elvére vagy e határozat állítólagos jogerejére alapított egyetlen megfontolásra sem lehet eredményesen hivatkozni annak megakadályozása érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság és a nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szervek mellőzzék az ilyen határozat alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i W. Ż. [A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés] ítélet, C-487/19, EU:C:2021:798, 160. pont).

- 71 E tekintetben többek között meg kell jegyezni, hogy a C-615/20. sz. ügyben az alapeljárást a kérdést előterjesztő bíróság a jelen ítélet meghozataláig felfüggesztette. Ebben az összefüggésben ezen eljárásnak a kérdést előterjesztő bíróság egyesbíróként eljáró bírója általi folytatása, különösen azon előrehaladott szakaszban, amelyben az említett, rendkívül összetett eljárás tart, *a priori* nem tűnik olyan jellegűnek, amely sérthetné a jogbiztonságot. Éppen ellenkezőleg, úgy tűnik, hogy lehetővé teszi, hogy az alapügy elbírálása olyan határozathoz vezessen, amely összhangban van egyrészt az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő követelményekkel, másrészt pedig az érintett jogalanyok észszerű határidőn belüli tisztességes eljáráshoz való jogával.
- 72 E körülmények között a C-615/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság jogosult mellőzni a vitatott határozat alkalmazását úgy, hogy ebből a szempontból e bíróság jelenlegi összetételében anélkül folytathassa az alapügy vizsgálatát, hogy ebben a nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szervek megakadályozhatnák.
- 73 A fentiek összességére tekintettel a C-615/20. sz. ügyben előterjesztett negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az uniós jog elsőbbségének elvét és az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvét úgy kell értelmezni:
- egyrészt, hogy a nemzeti bíróság azon ítélkező testülete, amely valamely ügyben eljár, és olyan egyesbíróból áll, akivel szemben egy olyan szerv, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, olyan határozatot hozott, amely büntetőeljárás megindítását engedélyezi, és elrendeli e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, jogosult mellőzni az ilyen határozat alkalmazását, amely akadályát képezi annak, hogy hatáskörét gyakorolja ebben az ügyben, és
 - másrészt, hogy az e nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szerveknek szintén mellőzniük kell e határozat alkalmazását, amely akadályát képezi annak, hogy az említett ítélkező testület gyakorolja e hatáskörét.

A C-671/20. sz. ügyben előterjesztett első és harmadik kérdésről, valamint a negyedik kérdés első részéről

- 74 Első és harmadik kérdésével, valamint a negyedik kérdés első részével, amely a fegyelmi tanács tagjai kinevezésének feltételeire vonatkozik, és amely kérdéseket együttesen kell vizsgálni, a C-671/20. sz. ügyben a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az uniós jog elsőbbségének elvét, a lojális együttműködés elvét és a jogbiztonság elvét úgy kell-e értelmezni:
- egyrészt, hogy valamely nemzeti bíróság olyan ítélkező testülete, amely számára az addig e bíróság másik ítélkező testületének kiosztott ügyet egy olyan szerv által elfogadott határozat következtében osztották ki, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, és amely engedélyezte az ezen utóbbi ítélkező testületet alkotó egyesbíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, és elrendelte e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, mellőznie kell e határozat alkalmazását, és tartózkodnia kell az említett ügy további vizsgálatától, és

- másrészt, hogy az említett nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szervek ilyen esetben kötelesek ugyanezen ügyet az ügyben eredetileg eljáró ítélkező testületnek újból kiosztani.
- 75 A C-671/20. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a vitatott határozat elfogadását követően, amely engedélyezte az I. T. bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását és elrendelte ez utóbbi tisztségből való felfüggesztését, a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság) elnöke a rendes bíróságokról szóló törvény 47b. cikkének 1. és 3. §-a alapján végzést hozott, amelyben utasította annak a kollégiumnak az elnökét, amelynek tagja volt I. T. bíró, hogy módosítsa az ítélkező testület összetételét az e bírónak kiosztott ügyekben, kivéve azt az ügyet, amelyben az említett bíró a C-615/20. sz. ügy tárgyát képező előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordult a Bírósághoz. Ezt követően e kollégium elnöke az e célból rendelkezésre álló informatikai eszköz igénybe vételével végzést hozott, amelyben az alapügyet egy másik ítélkező testületnek, azaz az ebben a C-671/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróságnak osztotta ki.
- 76 A C-615/20. sz. ügyben előterjesztett negyedik kérdésre adandó válasz alapjául szolgáló megfontolásokból az következik, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének közvetlen hatálya azt jelenti, hogy a nemzeti bíróságoknak mellőzniük kell az olyan határozat alkalmazását, amely az említett rendelkezést megsértve valamely bíró tisztségből való felfüggesztésével jár, amennyiben ez a szóban forgó eljárási helyzetre tekintettel elengedhetetlen az uniós jog elsőbbségének biztosítása érdekében.
- 77 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdése érvényesülésének biztosítása érdekében e kötelezettség többek között azt az ítélkező testületet terheli, amely részére a szóban forgó ügyet e határozat következtében újra kiosztották, következésképpen ezen ítélkező testületnek tartózkodnia kell ezen ügy elbírálásától (lásd ebben az értelemben: 2022. március 22-i Prokurator Generalny és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsa – Kinevezés) ítélet (C-508/19, EU:C:2022:201), 74. pont). Az említett kötelezettség a nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező szerveket is köti, amelyeknek következésképpen újra ki kell osztaniuk ugyanazt az ügyet az eredetileg eljáró ítélkező testület számára.
- 78 A jelen ügyben a jelen ítélet 70. pontjában jelzett okból a jogbiztonság elvére alapított vagy az említett határozat állítólagos jogerejéhez kapcsolódó egyetlen megfontolásra sem lehet eredményesen hivatkozni.
- 79 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint az a C-671/20. sz. ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik – az I. T. bírónak kiosztott más ügyektől eltérően, amelyeket időközben szintén más ítélkező testületeknek osztottak ki, de amelyek vizsgálatát ezen új ítélkező testületek folytatták, vagy adott esetben határozattal lezárták, az említett ügyben az alapeljárást a jelen ítélet meghozataláig felfüggesztették. E körülmények között úgy tűnik, hogy ezen eljárásnak az I. T. bíró általi folytatása lehetővé teszi, hogy az említett eljárás a vitatott határozat által okozott késedelem ellenére olyan határozathoz vezessen, amely megfelel mind az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő követelményeknek, mind pedig az érintett jogalany tisztességes eljáráshoz való jogából eredő követelményeknek.

- 80 A fentiek összességére tekintettel a C-671/20. sz. ügyben előterjesztett első és harmadik kérdésre, valamint a negyedik kérdés első részére azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az uniós jog elsőbbségének elvét és a lojális együttműködés elvét úgy kell értelmezni:
- egyrészt, hogy valamely nemzeti bíróság olyan ítélkező testületének, amely számára az addig e bíróság másik ítélkező testületének kiosztott ügyet egy olyan szerv által elfogadott határozat következtében osztották ki, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, és amely engedélyezte az ezen utóbbi ítélkező testületet alkotó egyesbíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, és elrendelte e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, és amely úgy határozott, hogy a Bíróság előzetes döntéshozataláig felfüggeszti ezen ügy elbírálását, mellőznie kell e határozat alkalmazását, és tartózkodnia kell az említett ügy további vizsgálatától, és
 - másrészt, hogy a nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szervek ilyen esetben kötelesek ugyanezen ügyet az ügyben eredetileg eljáró ítélkező testületnek újból kiosztani.

A C-671/20. sz. ügyben előterjesztett második kérdésről és a negyedik kérdés második részéről

- 81 Második kérdésével, valamint negyedik kérdésének második részével, amely a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság) tagjai kinevezésének feltételeire vonatkozik, és amely kérdéseket együttesen kell vizsgálni, a C-671/20. sz. ügyben a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az uniós jog elsőbbségének elvét és a lojális együttműködés elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétesek:
- egyrészt, azon nemzeti rendelkezések, amelyek megtiltják a nemzeti bíróságnak – az e bíróságot alkotó bírákkal szemben kiszabott fegyelmi szankciók terhe mellett –, hogy megvizsgálja egy olyan szerv által elfogadott aktus kötelező jellegét, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, és amely engedélyezte egy bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, és elrendelte e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, és hogy adott esetben mellőzze ezen aktus alkalmazását, és
 - másrészt, valamely alkotmánybíróság azon ítélkezési gyakorlata, amely szerint az ilyen szervet alkotó bírák kinevezésére vonatkozó aktusok nem képezhetik bírósági felülvizsgálat tárgyát, amennyiben az említett ítélkezési gyakorlat akadályát képezheti ugyanezen vizsgálatnak.
- 82 Ami először is a kérdést előterjesztő bíróság által a C-671/20. sz. ügyben hivatkozott nemzeti rendelkezéseket illeti, meg kell állapítani, hogy a rendes bíróságokról szóló törvény 42a. cikke 1. és 2. §-ának rendelkezései többek között tilalmakat írnak elő az említett bíróságok számára arra vonatkozóan, hogy megkérdőjelezzék a bíróságok legitimitását, vagy értékeljék valamely bíró kinevezésének jogszerűségét vagy az igazságszolgáltatás területén feladatok ellátására vonatkozó hatáskörét. Ami ugyanezen törvény 107. cikke 1. §-a 3. pontjának rendelkezéseit illeti, azok fegyelmi vétségnek minősítik többek között a rendes bíróságok bíráinak minden olyan cselekményét, amely megkérdőjelezi valamely bíró kinevezésének érvényességét.
- 83 Márpedig, amint az az e kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázatokból kitűnik, e bíróság úgy véli, hogy az ilyen nemzeti rendelkezések akadályát képezhetik annak, hogy e bíróság – noha a Bíróság által a többi kérdésre adott válaszokra tekintettel köteles lenne döntenie – a

vitatott határozathoz hasonló aktus kötelező erejének hiányáról határozhasson, és adott esetben mellőzhesse annak alkalmazását. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ugyanis ily módon eljárva megkérdőjelezné egy igazságügyi hatóság, nevezetesen a fegyelmi tanács legitimitását, és jelentősen megnehezítené annak működését. A vitatott határozat kötelező erejére vonatkozó ilyen vizsgálathoz ugyanakkor az szükséges, hogy az említett kérdést előterjesztő bíróság értékelje az említett tanácsot alkotó bírák kinevezéseinek jogszerűségét, valamint e bírák azon jogkörét, hogy az igazságszolgáltatás területén feladatokat lássanak el, és határozzon az említett kinevezések érvényességéről.

- 84 E tekintetben a C-671/20. sz. ügyben előterjesztett első és harmadik kérdésre, valamint a negyedik kérdés első részére adott válaszból kitűnik, hogy azon nemzeti bíróságoknak, amelyek olyan határozat végrehajtására kötelesek, amely az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdését megsértve valamely bíró tisztségéből való felfüggesztését rendeli el, ha ez a szóban forgó eljárási helyzetre tekintettel elengedhetetlen az uniós jog elsőbbségének biztosítása érdekében, figyelmen kívül kell hagyniuk az ilyen határozat alkalmazását.
- 85 Ilyen körülmények között az a tény, hogy egy nemzeti bíróság ellátja a Szerződések által így rábízott feladatokat, és teljesíti az e Szerződésekből eredő kötelezettségeit, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséhez hasonló rendelkezés érvényre juttatása révén, a meghatározásánál fogva e bíróság számára nem tiltható meg, és nem is minősíthető fegyelmi vétségnek az e bíróságon eljáró bírák tekintetében (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Lengyelország [A bírák függetlensége és magánélete] ítélet, 132. pont).
- 86 A Bizottság kontra Lengyelország (A bírák függetlensége és magánélete) ítéletben a Bíróság így az ezen ítélet 198–219. pontjában kifejtett indokok alapján, és amint az ezen ítélet rendelkező részének 3. pontjából kitűnik, úgy ítélte meg, hogy a Lengyel Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartja a rendes bíróságokról szóló törvény 42a. cikke 1. és 2. §-át, amelyek valamennyi nemzeti bíróság számára megtiltják a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság garanciájára vonatkozó uniós jogi követelményeknek való megfelelés vizsgálatát – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és a Charta 47. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből, valamint az uniós jog elsőbbségének elvéből eredő kötelezettségeit.
- 87 A Bíróság ugyanezen ítéletben az ezen ítélet 125–163. pontjában kifejtett indokok alapján, és amint az az említett ítélet rendelkező részének 2. pontjából kitűnik, azt is kimondta, hogy a Lengyel Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartja a rendes bíróságokról szóló törvény 107. cikke 1. §-ának 2. és 3. pontját, amelyek lehetővé teszik, hogy a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróságra vonatkozó európai uniós követelményeknek való megfelelés vizsgálata fegyelmi vétségnek minősüljön – nem teljesítette az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és a Charta 47. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből eredő kötelezettségeit.
- 88 Márpedig a jelen ítélet 56., 58. és 61–64. pontjában a Bíróság már emlékeztetett arra, hogy tekintettel az ilyen kötelezettségszegést megállapító ítéletekhez fűződő jogerőre, valamint az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének közvetlen hatályára és az uniós jog elsőbbségének elvére, a nemzeti bíróságok – és így többek között a C-671/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság – feladata, hogy az előttük folyamatban lévő ügyekben mellőzzék az ily módon az uniós jog említett rendelkezésével ellentétesnek ítélt nemzeti rendelkezések alkalmazását. Ebből következik, hogy az érintett nemzeti rendelkezések, és különösen a szóban

forgó tilalmak, amelyeket e rendelkezések a rendes bíróságok számára írnak elő, nem képezhetik akadályát annak, hogy e kérdést előterjesztő bíróság megvizsgálja a vitatott határozat kötelező erejét, és mellőzze utóbbi határozat alkalmazását, amint arra köteles.

- 89 Másodszer, ami a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság) ítélezési gyakorlatát illeti, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság hivatkozott, az e bíróság által szolgáltatott magyarázatokból kitűnik, hogy e bíróság úgy véli, hogy ez az ítélezési gyakorlat szintén akadályát képezheti annak, hogy e bíróság megvizsgálhassa a fegyelmi tanács tagjainak kinevezésére vonatkozó feltételeket e szerv független és pártatlan jellegéről való meggyőződés érdekében, és adott esetben megállapítsa a vitatott határozat alkalmazhatatlanságát.
- 90 E tekintetben – anélkül, hogy szükséges lenne megvizsgálni a negyedik kérdésnek az ezen alkotmánybíróság tagjai kinevezési feltételeire vonatkozó második részét – elegendő emlékeztetni arra, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének közvetlen hatályára tekintettel az uniós jog elsőbbségének elve arra kötelezi a nemzeti bíróságokat, hogy mellőzzék minden, az uniós jog Bíróság által értelmezett e rendelkezésével ellentétes nemzeti ítélezési gyakorlat alkalmazását (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Lengyelország [A bírák függetlensége és magánélete] ítélet, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 91 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy abban az esetben, ha a Bíróság által hozott ítéletek alapján valamely nemzeti bíróság úgy ítélne meg, hogy egy alkotmánybíróság ítélezési gyakorlata ellentétes az uniós joggal, az a tény, hogy az ilyen nemzeti bíróság nem alkalmazza az említett alkotmánybírósági ítélezési gyakorlatot, az uniós jog elsőbbsége elvének megfelelően, nem vonhatja maga után a bíró fegyelmi felelősségét (Bizottság kontra Lengyelország [A bírák függetlensége és magánélete] ítélet, 151. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 92 Így a C-671/20. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy figyelmen kívül hagyja a jelen ítélet 86. és 87. pontjában említett nemzeti rendelkezéseket, valamint a Trybunał Konstytucyjny (alkotmánybíróság) ugyanezen ítélet 89. pontjában említett ítélezési gyakorlatát minden olyan vonatkozásban, amelyben az említett rendelkezések és az említett ítélezési gyakorlat olyan jellegűnek bizonyul, hogy akadályát képezi annak, hogy e kérdést előterjesztő bíróság mellőzze a vitatott határozat alkalmazását, és következképpen tartózkodjon az alapügy elbírálásától.
- 93 A fenti megfontolások összességére tekintettel a C-671/20. sz. ügyben előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint az uniós jog elsőbbségének elvét és a lojális együttműködés elvét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétesek:
- egyrészt, azon nemzeti rendelkezések, amelyek megtiltják a nemzeti bíróságnak – az e bíróságot alkotó bírákkal szemben kiszabott fegyelmi szankciók terhe mellett –, hogy megvizsgálja egy olyan szerv által elfogadott aktus kötelező jellegét, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, és amely engedélyezte egy bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, és elrendelte e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, és hogy adott esetben mellőzze ezen aktus alkalmazását, és
 - másrészt, valamely alkotmánybíróság azon ítélezési gyakorlata, amely szerint a bírák kinevezésére vonatkozó aktusok nem képezhetik bírósági felülvizsgálat tárgyát, amennyiben az említett ítélezési gyakorlat akadályát képezheti ugyanezen vizsgálatnak.

A költségekről

- 94 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek arra vonatkozó hatáskört ruháznak egy olyan szervre, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, hogy engedélyezze a rendes bíróságok bíráival szembeni büntetőeljárás megindítását, és ilyen engedély kiadása esetén az érintett bírakat a tisztségükből felfüggeszse, valamint illetményüket az említett felfüggesztés időtartama alatt csökkentse.
- 2) Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az uniós jog elsőbbségének elvét és az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében foglalt lojális együttműködés elvét úgy kell értelmezni:
 - egyrészt, hogy a nemzeti bíróság azon ítélkező testülete, amely valamely ügyben eljár, és olyan egyesbíróból áll, akivel szemben egy olyan szerv, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, olyan határozatot hozott, amely büntetőeljárás megindítását engedélyezi, és elrendeli e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, jogosult mellőzni az ilyen határozat alkalmazását, amely akadályát képezi annak, hogy hatáskörét gyakorolja ebben az ügyben, és
 - másrészt, hogy az e nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szerveknek szintén mellőzniük kell e határozat alkalmazását, amely akadályát képezi annak, hogy az említett ítélkező testület gyakorolja e hatáskörét.
- 3) Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az uniós jog elsőbbségének elvét és a lojális együttműködés elvét úgy kell értelmezni:
 - egyrészt, hogy valamely nemzeti bíróság olyan ítélkező testületének, amely számára az addig e bíróság másik ítélkező testületének kiosztott ügyet egy olyan szerv által elfogadott határozat következtében osztották ki, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, és amely engedélyezte az ezen utóbbi ítélkező testületet alkotó egyesbíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, és elrendelte e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, és amely úgy határozott, hogy a Bíróság előzetes döntéshozataláig felfüggeszti ezen ügy elbírálását, mellőznie kell e határozat alkalmazását, és tartózkodnia kell az említett ügy további vizsgálatától, és
 - másrészt, hogy a nemzeti bíróság ítélkező testületei összetételének meghatározására és módosítására hatáskörrel rendelkező igazságügyi szervek ilyen esetben kötelesek ugyanezen ügyet az ügyben eredetileg eljáró ítélkező testületnek újból kiosztani.

- 4) Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, az uniós jog elsőbbségének elvét és a lojális együttműködés elvét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétesek:
- egyrészt, azon nemzeti rendelkezések, amelyek megtiltják a nemzeti bíróságnak – az e bíróságot alkotó bírákkal szemben kiszabott fegyelmi szankciók terhe mellett –, hogy megvizsgálja egy olyan szerv által elfogadott aktus kötelező jellegét, amelynek függetlensége és pártatlansága nem biztosított, és amely engedélyezte egy bíróval szembeni büntetőeljárás megindítását, és elrendelte e bíró tisztségéből való felfüggesztését, valamint illetményének csökkentését, és hogy adott esetben mellőzze ezen aktus alkalmazását, és
 - másrészt, valamely alkotmánybíróság azon ítélkezési gyakorlata, amely szerint a bírák kinevezésére vonatkozó aktusok nem képezhetik bírósági felülvizsgálat tárgyát, amennyiben az említett ítélkezési gyakorlat akadályát képezheti ugyanezen vizsgálatnak.

Aláírások